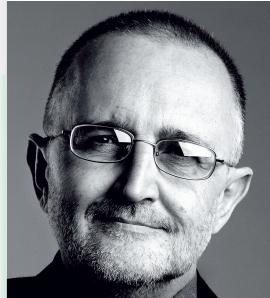
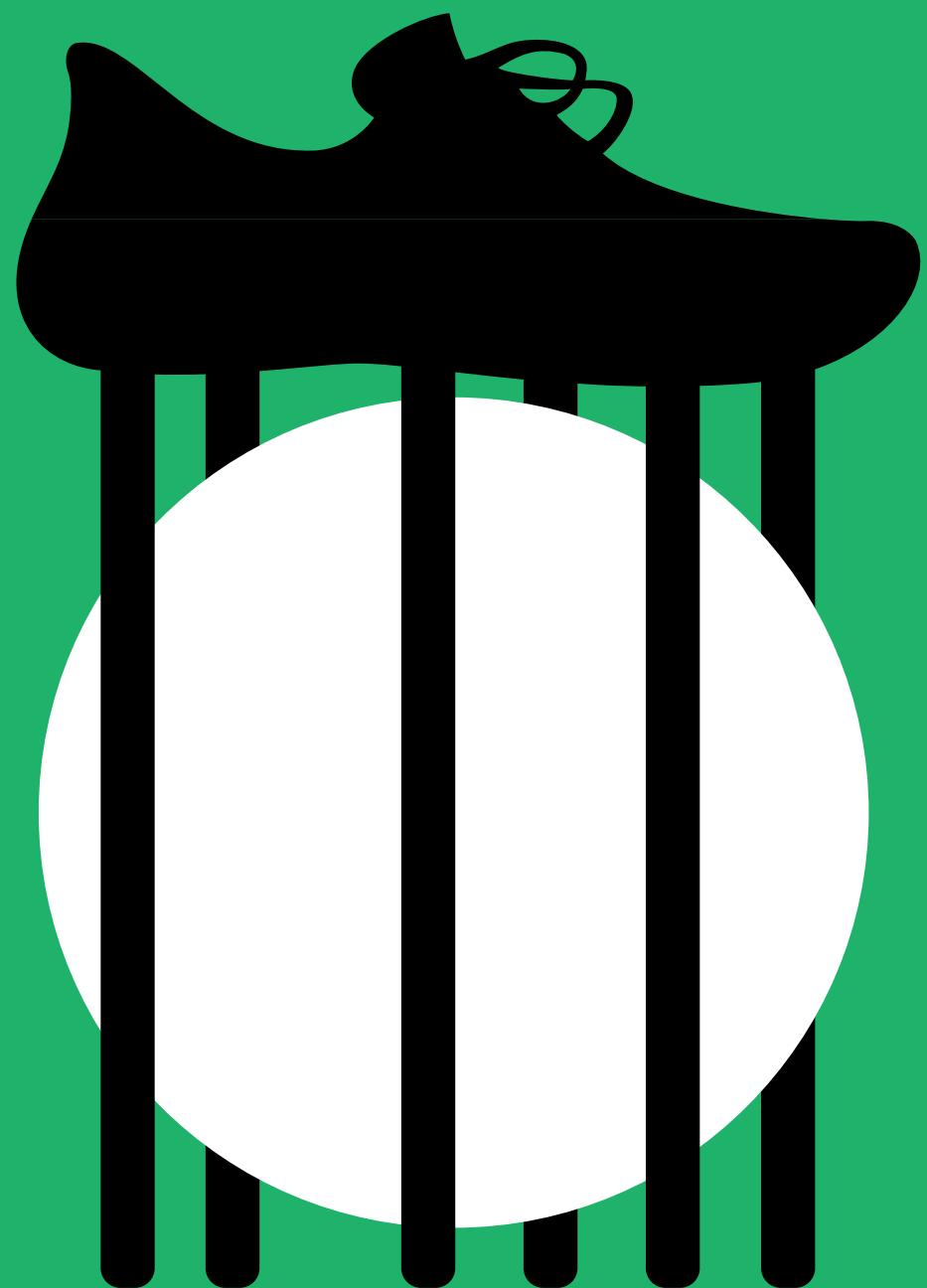

112

**Fame
story**

Ilustracija: Slavimir Stojanović / Foto: Nebojša Babić

POPOVSKI VOLEJ

Odlomak iz romana Zorana Živkovića **Esherove petlje**

Stupila sam na fudbalski teren.

Bleštavi reflektori nagnali su me da zakačiljim. Kao da su svi bili upravljeni na mene. Kada su mi se oči privukle, pažnju su mi najpre privukle tribine. Unaokolo su se nizali redovi crnih sedišta bez ijdognog gledaoca.

U toku je bilo izvođenje himne. Svečana melodija dopirala je iz mnoštva zvučnika. Jedanaest igrača držalo je gordo podignute glave. Otvarami su usta kao da pevaju. Iako sam se nalazila samo nekoliko koraka od njih, uopšte ih nisam čula.

Desetoro je imalo majice na žuto-ljubičasto-sive pruge, narandžaste kratke pantalone i zelene kopačke. Izdvajao se jedino golman koji je bio u teškoj, smedoj monaškoj mantiji i kožnim sandalama.

I sama sam stala mirno. Samo što mi je palo na um kako je baš neprijatno da jedino ja ne znam reči, kada se himna okončala. Fudbaleri su burno zapljeskali. Onda se iz vrste izdvojio golman i uputio ka meni rašireni ruku. Očinski me je zagrljio. Kada se odmakao, zadržao mi je još malo šake na ramenima. Celo lice zračilo mu je srdačnošću, a naročito vodnjikave oči. "Najzad, dete moje! Stigli ste u poslednji čas. Već smo se pobojali da ćete zakasniti."

"Evo me", uzvratila sam, osmehnuvši se.

"Odlично! Hajdemo. Fudbaleri jedva čekaju da vam ih predstavim."

Pošao je ispred mene. Kada smo stigli pred postrojene igrače, vratio se na čelno mesto u vrsti.

"Ponizno se nadam da mi neće zameriti što će početi od sebe. To nipošto nije oholost. Ja sam ne samo golman nego i kapiten ekipe. Takva su propisi. Predvodi nas najstariji. A u tom pogledu ne ma mi preanca. Koliko biste mi dali godina?"

"Pedesetak", rekla sam snebivljivo.

Neko se zakotao na suprotnom kraju vrste. Golman se nagnuo i oštro pogleđao u tom pravcu.

"Veoma ste ljubazni", kazao je pošto mu je lice povratilo blagost. "Eh, kad je to bilo kada sam imao samo pola veka. Ali neka vas moja starost ne zavarava. Godine nipošto nisu smetnja jednom golmanu. Baš naprotiv. Znate li šta je glavno uzdanje čuvara mreže?"

"Ne znam."

"Iskustvo. Ništa bez toga. A zar je moguće stići potrebitno iskustvo ako nemate dovoljno godina?"

Odmahnula sam glavom.

"Nije, naravno", nastavio je kapiten.

"Nikada ne biste pogodili koje mi je iskustvo pomoglo da budem gotovo ne-

savladiv na golu."

Slegnula sam ramenima.

"Ono koje sam stekao baveći se hobijima. Obožavam da pecam i igram šah. Vidim vam po licu da se pitate kakve to veze ima s fudbalom."

"Putam se."

"Odmah ću vam objasniti. Svejedno da li je protivnika imate ribu, šahistu ili centarfora, sve morate da ih nadmudrite. A to možete samo ako ste iskusni."

"Ah, tako."

"Jeste. Iskusni golmani umeju da iskoriste čak i ono što im ne ide u prilog, dok golobradima svaka sitnica smeta. Evo, uzmite, na primer, ovo."

Uhvatio se za široki rukav mantije. "Rekli biste, zar ne, da nema nepriladnije odeće za onoga ko je između stativa?"

"Tako izgleda."

"Ali izgled je varljiv. Koliko sam samo golova odbranio zato što su se napadači ušeprtljali kada su se našli oči u oči sa mnom. Nije lako ostati pribaran kada se suočite s čovekom u mantiji. Mnoga potisnuta pitanja padnu tada na pamet. I dobra prilika začas ode u nepovrat. Zbune se i ateisti."

"Čak i oni?"

"Verovali ili ne. Mantija je osim toga zgodna i u čisto praktičnom pogledu. Kad razmaknem ruke i raširim je, zaklonio sam maltene pola gola."

Podozrivo sam ga odmerila.

"Je li to po pravilima?"

"Nije izričito zabranjeno. Pod uslovom, jasno, da ste ispod pristojno odeveni. A ja to svakako jesam. Evo, možete da se uverite."

Počeo je da odvezuje pojasa, ali žurno sam ga prekinula.

"Nije neophodno. Verujem vam."

"Hvala." Zategao je ponovo pojasa. "Ima koristi čak i od kapuljače."

"Odista?"

"Jednom su već svi videli loptu u mreži. Napravio sam paradu, ali prošla mi je kroz ruke. Nije, međutim, završila u golu nego u kapuljači. Da ste samo čuli kakvu sam ovaciju dobio. Čak mi je i sudija čestitao."

"Istinski podvig, nema šta."

Sveštenik je istupio iz vrste.

"Dobro, dovoljno je o meni. Mogli biste da steknete utisak da sam najvažniji u ekipi, a nipošto nije tako. Samo sam prvi među jednakima. Sva moja veština ne bi ništa vredela da ispred sebe nemam stamenu odbranu. Dovoljno da vam predstavim naš bekovski par."

Pokazao je prvu dvojicu igrača. Bili su mlađi od njega, ali i oni su već prevalili pola veka. Iskorčili su i naklonili se, pa smo se rukovali.

"Kad ih vidite ovako u dresovima, mora da je teško naslutiti čime se inače bave kad ne igraju fudbal. Šta biste rekli?"

Odmakla sam se malo, pa bolje osmotrla bekove. Jedan je bio visok i svu, pogrbljenog držanja, dok je drugi, rumenog nosa i obraza, nalikovao na bure.

"Ne bih znala."

"Obojica su sveštenici."

"Je li?"

"Neka vas to ne čudi. Šta je prirodni nego da se u najužoj odbrani nadu ljudi crkve? Gol je kao mala smrt. Mi ne samo da najbolje znamo kako da ga ne primimo nego smo i tu smo da pružimo utehu ako ipak padne."

"Dvostruko korismo."

"Baš tako. No, ovo nisu obični sveštenici. To ipak ne bi bilo dovoljno. Ne bi se dobro snašli u odbrani da i sami nemaju hobije."

"Takođe pečaju, odnosno igraju šah?"

"Ne. Ne moraju da se nadmudruju s protivnicima već da ih nadmaše u brzinu i spretnosti. A ima li hobija koji bolje razvijaju ove osobine od flipera i snimanja ptica?"

Pokazao je najpre na visokog, pa na debelog beka. Zamislila sam se malo.

"Jasno mi je da fliper. Tu su potrebni hitri refleksi i veština. Ali ne razumem za snimanje ptica."

"Nikada niste snimali ptice iznad crkve?"

"Nisam."

"Da jeste, znali biste koliko brzo treba reagovati. Ako smesta ne zgrabite fotoaparat i ne škljocnete, već su preletele. Naš levi bek možda deluje dežmekasto i tromo, ali to je samo privid. Do sada je snimio tri stotine dvadeset sedam jata."

"Toliko čak?"

"Prava je munja. Nema tog protivničkog krila od koga nije brži. Najviše zahvaljujući njemu tako nam retko daju golove."

"Nisam dostađan ovih lepih reči", kazao je pokunjeno debeli sveštenik. "Skriov sam tri penala."

"Potpuno su nepravedno dosudena, uveravam vas. Pa on ni mirava nije u stanju da zgazi, a kamoli nekoga da faulira, i to još u šesnaestercu. Sudije su ga uzele na Zub samo zbog punijeg stasa. A tobože se zalažu za ukidanje svih diskriminacija u fudbalu."

"Licemer."

"I te kakvo. Ali doskočili smo im. Odbranio sam sva tri penala."

"Čestitam."

"Zahvaljujem. Doduše, oni koji su izveli žalili su se da sam ih hipnotisao."

"Hipnotisali?"

"Navodno, kada su potrčali prema lop-

ti, najednom kao da su se našli pod vodom. Nikako nisu mogli da izrone. Zato su trljavo šutirali. U tu glupost nisu poverovale čak ni sudije koje su im inače otvoreno bile naklonjene."

"Mogli su da smisle nešto uverljivije."

"Kako kad imaju ograničenu maštu?"

Zato ih i određuju da šutiraju penale. Misle, to je samo raspaliti po lopti. Ali pustimo sad njih. Ako se slažete, da predemo na naše halfove. Oni zavredjuju vašu pažnju."

"Molim vas."

Trojica narednih igrača istupila su i naklonila se. Svi su imali čvrst stisak pri rukovanju. Bili su u srednjim godinama, srednje krupni i srednjeg rasta. Razlikovali su se najviše po kosi. Igrač s brojem četiri na nogavici nosio ju je spleten u kiku koju je držao prebačenu napred. Kod petice je nalikovala na žutu četku za ribanje. Šestica je gotovo sasvim očelavio, ali je kao naknadu imao dugačku bradu.

"Znate li koja vrlina ponajpre treba da krasiti halfov?"

"Uigranost?"

"I to. Ali postoji nešto još važnije. Pripravnost da se gine za svaku loptu. Ponekad i doslovno."

"Doslovno?"

"Da. Znate li koliko fudbalera u prosek u nastrada godišnje?"

Odmahnula sam glavom.

"Šesnaest i po. Ali taj se podatak krije da se gledaoci ne bi previše uzmemirili. Ovo ipak ne bi trebalo da budu gladiatorska nadmetanja."

"Strašno."

"Strašno, da. Živimo u surovom svetu. A među nastradalima najviše je halfova. Sedamdeset dva odsto."

"Siroti halfovi."

"Svi ih žalimo. Ne možete ni da zamislite koliko nam teško pada da nekoga postavimo na to mesto. Kao da ga osudjujemo na smrt. U obzir nikako ne dolaze roditelji. Zar da im deca ostanu siročići?"

"To bi bilo nedopustivo."

"Svakako. Zato nastojimo da nam halfovi budu ljudi bez porodičnih obaveza. A ako je moguće i sa samoubilačkim sklonostima."

"Samoubilačkim?"

"To je najzgodnije. Ako već treba da se gine, onda je najbolje da nastrada neko kome će to najlakše pasti. Uz to, čovek spremjan da se ubije neće prezati da izloži život opasnosti. A upravo se to često traži na sredini terena."

"Zar nije najgrublje pred golom."

"Tako možda izgleda s tribina. Ali tek ovde dole vidite gde je najopasnije. Prav je stoga sreća što su nam svi halfovi sa samoubilačkim iskustvima."

Koliko sam samo golova odbranio zato što su se napadači ušeprtljali kada su se našli oči u oči sa mnom. Nije lako ostati pribran kada se suočite s čovekom u mantiji. Mnoga potisnuta pitanja padnu tada na pamet. Zbune se i ateisti

Osmotrila sam ih još jednom.
"Ne deluju tako."
"Koji samoubica deluje kao samoubica?
Ali uveriće se čim vas bolje upoznam
s njima. Evo, počnimo od desnog
halfa."
Pokazao je četvorku koji se stidljivo osmehuo.
"Ne okleva da stavi glavu tamo gde bi
se mnogi ustručavali da stave nogu. Šta
mislite, odakle mu takva odvažnost?"
Slegnula sam ramenima.
"U očajanju, naglavačke se bacio s ko-
mode na krhkotine skupocene vase koju
mu je razbila mačka. Zar da posle toga
zazire od protivničkih kopački? Pa nje-
mu je to kao da ga je neko pomilovao
po glavi. A i kosa mu ublažava udarce.
Pogledajte samo kako mu je gusta."
Desni half zabacio je kiku preko levog
ramena.
"Mnoge žene pozavidele bi mu na
njoj."
"I te kako. Kad smo već kod kose, zar
mislite da je slučajno što naš centarhalf
ima krute vlasti kao ježeve bodlje?"
Pokazao je na peticu koji se gotovo
vojnički ukuratio.
"Prepostavljam da nije."
"Naravno da nije. Sve je na njemu kru-
to i čvrsto baš kao i kamen koji obradu-
je. Treba samo da ga vidite dok kleše
spomenike. Oko njega samo pršti. Isti
je takav i na terenu. Pravi razbijac.
Ulazi u duele kao da mu život nije mío."
"Nije li to preterano?"
"Svakako da jeste. Niko ne očekuje baš
toliku požrtvovanost od jednog halfa.
Ali teško ga je odgovoriti. Otkako je
digao ruku na sebe zbog prerano ume-
toga datuma smrti na jednoj nadgroboj
ploči, više ne mari ni za kakvu
pogibelj."
"Zar sudije odobravaju takvu igru?"
"Ma kakvi. Kažnjavaju ga i kad je kriv i
kad nije. Više mu i ne dodeljuju žute
kartone. Odmah dobija crvene. Ima ih
već toliko da me uopšte ne bi čudilo ako
bi mu žuta kosa uskoro pocrvenela."
Centarhalf je provukao prste kroz
četku.
Pokušala sam da ga zamislim rideg.
"Ne bi mu loše stajalo."
"Čini vam se? U svakom slučaju, za raz-
liku od centarhalfa, našeg levog halfa

ne more nikakve brige oko boje kose.
"Možda bi mogao nešto da uradi s
bradom?"
"A, nipošto. I inače je izložen stalnim
porugama protivnika zbog čelavosti.
Ne možete ni da naslutite kakvim
ga sve imenima nazivaju. Kada bi
objedio bradu, ne bi preživeo njihova
sprordanja."
"To uopšte nije lepo."
"U stvari, iza svega стоји zavist. Ne
mogu da podnesu što je bolji od njih.
Naročito kad se treba baciti za loptom.
Tada naprsto leti."
"Leti?"
"Da. Veoma je iskusan u tome. Kako i
ne bi bio kada je pokušavao da se ubije
skačući sa sve veće visine? Dogurao je
čak do šestog sprata."
"Neverovatno."
"Nije to ništa spram onoga što je tada
doživeo. Da li bi vas zanimalo da čujete
o tome? Nećete se pokajati."
"Sa zadovoljstvom."
Levi half zagladio je šakom bradu i
nakasljao se.
"Dakle, bacio sam se u ponor."
"Zar se niste bojali da će vam srce
otkazati? Čula sam da mnogima pre-
pukne pre no što stignu do tla."
"Imam jako srce. Da nije tako, nikada
ne bih preživeo sve one padove. Ali
uvek se obeznam kada počnem da
ponirem."
"Najbolje je izgubiti svest u takvim pri-
likama. Što je čovek manje svestan,
manje se brine."
"Nisam je sasvim izgubio. Više sam bio
kao u polusu. Izgledalo mi je da kor-
čam nekom ulicom. Nije bilo mnogo
prolaznika zato što je sunce nesnosno
pržilo. Znaj je samo liš s mene. Ne
podnosim veliku vrućinu."
"Ni ja. Nastojim tada da ne izlazim."
"Ne bih ni ja izšao da me je neko
pitao. Ali ko vas puta u polusu? A da
sve bude gore, uopšte nisam znao kuda
idem. Mogao sam taku u nedogled da
lutam gradom."
"Zašto niste negde navratili da se malo
osvezite?"
"Sve je bilo zatvoreno. Izgleda da je bio
neki praznik."
"Baš nezgodno."
"Veoma. No, sreća mi se iznenada os-

mehnula. Obreo sam se pred ulazom u
gradski bazen."
"Sigurno ste se obradovali."
"Možete misliti. Ali radost su mi po-
mutile dve brige. Na bazenu mora da je
kao u mrajinjaku, a nimalo mi ne
prijava gužve."
"I ja ih se klonim kad god mogu."
"Nekad su, nažalost, neizbežne. Osim
toga, nisam imao kupaće gaćice. Ali
ponadao sam se da možda mogu da ih
iznajmim."
"Obukli biste kupaće gaćice koje je
neko drugi nosio?"
"Šta mi je drugo preostalo? Zar nag da
se kupam?"
"Ne bi vam dopustili."
"Ne bi, razume se, a silno sam želeo da
se malo rashladim."
Uzduhnula sam.
"Čovek ponekad mora da bira između
dva zla."
"Ipak sam bio pošteden tog izbora."
"Kako?"
"Pre svega, ulaz je bio širom otvoren.
Niko mi nije tražio kartu za bazen."
"Možda je tog dana bilo besplatno?"
"I meni je to palo na pamet. A ako je
besplatno, onda mora da se ceo grad
sjatio unutra."
"Ljudi vole kada ne moraju da plate."
"Obožavaju. Ali kad sam ušao, čekalo
me je iznenadenje. Na bazenu nije bilo
nikoga."
"Nikoga?"
"Ni žive duše."
"Pa kako kad je bilo besplatno?"
"Pod drugaćijim okolnostima i sâm bih
se to zapitao, ali zar da tog časa gledam
poklonjenom konju u zube? Koga brig-a
zašto je nešto neobično ako je povoljno?
Šta sam više mogao da poželim nego da
imam ceo bazen samo za sebe? Čak se i
problem kupačih gaćica rešio."
"Ipak ste se skroz skinuli?"
"Ne. Baš obrnuto. Rešio sam da se oku-
pam obučen. Ni to mi ne bi dopustili
da je bilo posetilaca."
"Ali bili biste skroz mokri pošto
izidete?"
"Pa šta? Začas bih se osušio na žestoko-
m suncu. Uz to, odevan ne bih
izgoreo."
"I, dakle, skočili ste u odelu?"
"Ne znam."
"Kako ne znate?"
"Odmah ćete čuti. Prirodno je bilo da
smesta uđem u vodu, zar ne?"
"Ja bih to učinila na vašem mestu."
"Eh, ali ljudi ne rade uvek ono što je
prirodno. Kad sam video veliku
skakaonici, nisam mogao da odolim."
"To i nije toliko neprirodno imajući u
vidu vaše sklonosti."
"Drago mi je što me razumete. Zbilja
me je silno mamilo da skočim s najviše
tačke. Šta sam lepše mogao da poželim,
tim pre što sam znao da ovoga puta
neću pasti na tvrdou?"
"Bila bi to prijatna promena."
"Osvežavajuća. Na vrhu skakaonice,
medutim, doživeo sam novo
iznenadenje."
"Nije bilo dozvoljeno skakanje s te
visine."
"Zabranila me ne bi sprečila. Gore se
nalazio neko koga nisam video
odozdo."
"Spasilac?"
"Ne. Dve osobe. Starija gospoda u ze-
lenom kompletu i stariji gospodin ode-
ven skroz u belo."
"Šta su tamo tražili?"
"Pomislio sam najpre da su želeli da se
osame."
"Na vrhu skakaonice?"

"Biraju se i neobičnija mesta za
ljubavne sastanke."
"Zar niste kazali ste da su već u
godinama?"
"Godine nisu preprega za ljubav."
"Baš zbog godina mogli su da se sklone
negde u hlad."
"Sigurno bi se i sklonili da su se sastali
iz ljubavnih razloga."
"Ali nisu?"
"Nisu. Ko bi još na ljubavni sastanak
teglio težak kovčeg s metalnim
okivcima?"
"Kovčeg? Kako su ga podigli gore?"
"Kako god da je bilo, mora da su se grd-
no namučili."
"Zašto im je uopšte bio potreban?"
"Cim sam se popeo, gospodin ga je
otvorio, a gospoda je pokazala unutra.
Nagnuo sam se i pogledao."
"I šta ste videli?"
Levi half pokajnički je slegnuo rameni-
ma.
"Zaboravio sam."
S kraja vrste ponovo je dopro kikot.
Kapetan je još jednom ljutito pogledao
na tu stranu.
"Sećam se samo da me je nešto zadivo-
ilo. Ostao bih dug da zurim u to da
gospoda nije opet upravila šaku u
kovčeg."
"Zašto?"
"I sâm sam se to zapitao. Protekao je
dobar minut pre no što sam shvatio.
Morao sam nešto da priložim. Bez toga
me ne bi pustili da skočim."
"Ništa vas ne bi stajalo da ste izbegli
skačaonicu."
"Šta ćete? Ljudske strasti nisu
besplatne."
"I koliko ste platili?"
"Ništa. Dao sam nešto."
"Šta?"
Levi half snebivljivo je pogledao kapite-
na koji je kratko oklevao, pa klimnuo
glavom. Šestica mi je prišla, zaklonila
šakom usta i šapnula mi na uvo jednu
reč.
"Niste jeftino prošli", kazala sam pošto
se igrač vratio u vrstu.
"Uopšte. Ali ništa manje ne bi bilo pri-
hvaćeno."
"Nadam se da je skok bio vredan toga."
"I ja sam se nadao dok sam padao ka
vodi. Ali umesto da zaronim, tresnuo
sam na zemlju. Šest spratova i te kako
je visoko."
"Nimalo vam ne zavidim."
"Bar je nešto dobro izšlo iz svega.
Odustao sam od pokušaja da se ubijem
s velike visine."
"Pametno."
"A i korisno", rekao je golman. "Svet je
uskraćen za jednog samoubicu, ali je
zato dobio sjajnog igrača sredine tere-
na."
"Kapiten zna i moje nedostatke.
Moram znatno da popravim saradnju s
ostalim halfovima."
"To je slaba tačka svih koji dižu ruku na
sebe. Previše igraju na svoju ruku. Ali s
vremenom se uspešno prilagode kolek-
tivnoj igri."
Nekoliko časaka ispitivački me je mor-
trio u tišini. Kada je ponovo progovorio,
glas mu je bio prigušen.
"Prepostavljam da nam ne biste otkrili
šta je stavio u kovčeg?"
"Zar ne znate?"
"Ne bi vam šaptao da znamo."
Pogledala sam upitno levog halfa.
"Kazao sam vam to u strogom povere-
nju", rekao je uz nemireno.
"Budite spokojni. Od mene niko neće
doznati."
Kapiten je potištено slegnuo ramenima

i uzdahnuo.

"Šta se može? Idemo dalje. Na redu je napad."

Pokazao je sredovečnu gospodu punijeg stasa i izrazito krupnih grudi. Upadljiva šminka nije baš išla uz fudbalski dres.

"Naše desno krilo. Možda vam ne deluje tako?"

"Nekako sam drugačije zamišljala krija", uzvratila sam neodlučno.

"Nije vam zameriti. Zbilja, ko bi očekivao opersku pevačicu na tom mestu?"

"Malo ko."

"Najviše se, zapravo, iznenade protivnički bekovi. Dok se povrate, go spoda je već prehujala pokraj njih. Uprkos blagom višku kilograma brza je kao vihor. Niko ne može da je stigne."

"Možda bih mogla malo da smršam", kazala je piskavo pevačicu.

"Samo ako time ne ugrozite svoj čaroban glas. Znate li da joj pomaže i u igri?"

"Je li?"

"Ako se baš nade neki preterano uporan bek, pa još sklon grubostima, diva zapeva ariju u punom trku. Ceo stadiion tada utihne, a bek se naprsto ukoci. A kao krajnje sredstvo potegne visoko ce. Nema tog protivnika koga to neće omesti."

"Ko bi odoleo visokom ce?"

"Ranije je imala poteškoća s centaršutivima. Nikako da ih uputi tamu kuda treba. Ali otkako je doznala kada će umreti, kao da se preporedila. Sada pogada loptom tačno u glavu naše napadače. Potpuno se rasteretila neizvesnost koju ju je sputavala."

"Nije lako igrati pod opterećenjem."

"O tome bi mogla da vam posvedoči i naša desna polutka."

Igrač s osmicom na nogavici takođe je bio sredovečan i ovećeg stomaka. Imao je rumene obrazbe i vedre oči.

"Gospodin je inače sjajan glumac. No, dugo su u pozorištu od njega zahtevali da igra ono što mu ne leži. Možete li da ga zamislite kao zavodnika?"

Odmjerila sam desnu polutku.

"Teško."

"Hvala", uzvratio je debeljko uz širok osmeš.

"Ali otkako je postao komičar, našao je potpuno sebe."

"Ima upravo lice za te uloge."

"Dovoljno je da ga pogledate, i već vam je sмеšno, zar ne?"

"Baš tako."

"Slično mu se dogodilo i u našoj ekipi. Bezuspešno se oprobavao na nekoliko mesta. Čak i kao golman. Najzad smo shvatili da je kao stvoren za polutku. Tu je njegova komičarska nadarenost došla do punog izražaja."

"Ko bi rekao?"

"Slučajno je to otkrio. Grdno smo se na jednoj utakmici upinjali da damo gol, ali protivnička obrana bila je neslavdiva. A onda, na samo nekoliko minuta pre kraja, naš komičar se u blesku nadahnula dosetio kako da im doskoči. Počeo je da ih zasmejava."

"I upalilo je?"

"Kako da ne. Dok su se oni tresli od smeša, postigli smo čak dva gola. I sudija se držao za stomak, a u gledalištu je vladao urnebes. Uopšte je bilo vrlo veselo."

"Naravno", rekla je desna polutka, "ne pale uvek iste šale. Ko bi se dva puta smejači istom vicu? Za svaku utakmicu moram da spremim nove. A to nije baš lako."

"Teško je biti duhovit", složila sam se.

"Naš centarfor ima potpuno drugačiji pristup. Kod njega ne samo da ništa nije smešno nego neprekidno pokazuje zube. Šta, uostalom, drugo da radi jedan zubar?"

Centarfor je bio suv, pročelavih zaliska, gustih brkova i tankih, veoma maljavih nogu.

"Pokazuje zube?"

"Sasvim doslovno. Evo, odmah ćete ih videti."

Zubar se široko iskezio. Zaslepio me je blesak besprekorno belih zuba.

"Zasenjujuće."

"Da znate samo kakav to utisak ostavlja na protivnike. Cela odbrana najradije bi propala u zemlju zbog tog zanosnog osmeha. Svi posramljeno prekriju usta rukama da im se slučajno ne vide zubi. Ali ko im je kriv kada za sve drugo imaju vremena osim za redovne posete zubaru?"

"Žalosno je koliko su ljudi nehajni prema svojim Zubima."

"Još jednu fudbalsku vrlinu naš centarfor duguje svom pozivu. Zar mislite da je bez razloga dobio nadimak Bušilica?"

"Sigurna sam da nije."

"Prodoran je baš poput te zubarske sprave. Buši i najtvrdju odbranu. Doduše, ne bez izvesne grije savesti."

"Lakše je s pacijentima", rekao je zubar.

"Njima dam lokalnu anesteziju, pa ništa ne osete. A treba da vidite lica igraca odbrane dok se probijam kroz njih. Sva su u grču. To me sve više tišti."

"Predložio je da i protivnici prime lokalnu anesteziju, ali to ipak nije moglo da bude prihvaćeno. Propisi protiv dopinga veoma su strogi."

"Nema im druge nego da stisnu zube."

"A evo i naše leve polutke."

Vižljast mladić delovao je slabašno i krhko. Imao je lepe, gotovo ženske crte lica i dužu, krvardžavu kosu.

"Nije vam promakla njegova nežna grada?"

"Da ne nosi fudbalsku opremu, pomislila bih da je pesnik."

"I ne biste mnogo pogrešili. Veliki je ljubitelj umetnosti. Naročito pozorišta. Ima stalno rezervisano treće sedište u prvom redu desno."

"Potpuni posvećenik."

"Samo polovičan, nažalost."

"Polovičan?"

"Uvek izlazi posle prvog čina."

"Ali zašto?"

"Ne podnosim rasplete", kazao je postideno mladić, pognute glave.

"Isto je i u fudbalu. Blista u prvom poluvremenu. Oskudnu snagu nadoknadjuje gotovo baletanskom spretnošću. Od njegovih pируeta i skokova zastaje dah. Ali nigde ga nema u drugom poluvremenu."

"Zamenjujete ga?"

"A, ne, nipošto."

"Iako nema mnogo koristi od njega?"

"Nema u igri, ali ima u gledalištu. Ni ne slutite koliko obožavateljki dolazi samo zbog njega. Skroz ispunе severnu tribinu. Da cijete samo to cišanje i vrištanje kada istrči na teren. Uopšte im nije bitno kako igra, samo da im je pred očima. Došlo bi do prave pobune kada bismo ga ostavili u svlačionici."

"Ali s njim kao da imate igrača manje u drugom poluvremenu."

"Snalazimo se nekako. Najvažnije je da su blagajne pune."

"Zarada na prvom mestu."

"Takva su vremena. Dobro, dozvolite mi da vam na kraju predstavim i naše levo krilo."

Vitka, zgodna plavuša zavodljivo se zakikotala. Kapiten je raširio ruke.

"Šta da vam kažem? I sami ste čuli kakvu narav ima. Svakome se podsmeva. No, prelazimo preko toga zarad njenih vrlina."

"Mislite, to što dobrio izgleda?"

"Izgled nije presudan, premda protivnici često ne mogu da odvoje pogled od njenih nogu. Utrkuju se ko će da je čuva. Ali ko god to bio, nemoćan je pred njenim driblizmima."

"Korisno je imati veštog driblera u ekipi."

"Veštini je ispeklia u pozorištu. Naprsto zaludí publiku uverljivošću svoje glume. I bekovi se osećaju kao sludenji kada im proturi loptu kroz noge."

"To nikom nije prijatno."

"Ni njena igra, nažalost, nije bez nedostataka. Povremeno se uspava."

"Uspava?"

"Da. To joj se dogadalo i na pozornici. Kao da nekuda odluta u mislima. Dva

ili tri puta predstava umalo nije prekinuta zato što se isključila."

"To baš nije prijatno."

"Šta mogu kad mi iznenada dođe neka uspomena", rekla je koketno glumica.

"Potpuno me zaokupi."

"Srećom", nastavio je kapiten, "igra manje tripi od predstave. Možemo kratko i bez levog krila. Jednom je, doduše, baš preterala. Bila je odsutna punih sedamnaest i po minuta."

"Toliko? Takođe ste se nečega setili?"

"A, ne. Tada sam stvarno zaspala."

"Usred utakmice?"

"Uopšte mi nije smetala buka na stadionu. Ne samo da sam zaspala kao klada nego sam i nešto sanjala. Da li bi vas zanimalo da vam ispričam taj san? Veoma je neobičan."

Pogledala sam kapitena.

"Stvarno je čudnovat. Preporučujem vam da ga čujete. Predlažem da podete na zapadnu tribinu. Odатle je najbolji pogled na teren. Moći ćete da nas posmatrate dok slušate."

"Nadam se da vam neću dugo zadržati levo krilo."

"Snaći ćemo se nekako. Već smo se navikli da nas tu i tamo napusti. Neka se samo razigra kad nam se priključi i sve će biti u redu."

Pokazao nam je prema vratima u metalnoj ogradi na rubu gledališta. Popele smo se do vrha tribina. Kratko smo se dvoumile gde da sednemo, pa smo se smestile sa dve strane strmog prolaza između redova. Glumica se još jednom zvonko zakikotala pre no što je počela.

Znate li koliko fudbalera u proseku nastrada godišnje? Šesnaest i po. Ali taj se podatak krije da se gledaoci ne bi previše uz nemirili. Među nastradalima najviše je halfova. Sedamdeset dva odsto. Teško je nekoga postaviti na to mesto. Kao da ga osudujemo na smrt. U obzir nikako ne dolaze roditelji. Zar da im deca ostanu siročići?